C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-774/24 Judecătoria Orhei sediul Rezina
4-24023069-03-4r-28082024 Judecător R.Moșneguțu

D E C I Z I E
În numele Legii
14 noiembrie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către **Frunză Ion** împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 01.04.2024 pronunțată pe cazul contravențional de acuzare al acestuia în comiterea contravenții prevăzute de art.78[1] CCo.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La data de 22.02.2024 de către agentul constatator, SSS al SP nr.2 (Pripiceni) IP Rezina, Berghii Alivina, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI06 231227 în privința lui Frunză Ion, fiindu-i imputată comiterea contravenției prevăzută de art.78[1] CCo, precum că acesta, la data de 13.02.2024, în jurul orei 09:40, aflându-se pe una din străzile satului Cogîlniceni, raionul Rezina, a manifestat un comportament agresiv față de fosta soție Frunză Iulia, aplicându-i o lovitură cu piciorul peste mână, cauzându-i acesteia, conform raportului de constatare nr.202426P0037 din 19.02.2024, leziuni corporale neînsemnate.

La data de 28.02.2024 procesul-verbal în cauză și materialele acumulate au fost expediate în instanța de judecată – Judecătoria Orhei sediul Rezina, în vederea examinării cauzei în fond conform competenței, în temeiul art.395 CCo.

Judecând cauza instanța a constatat, că prin probele cercetate în ședința de judecată vinovăția lui Frunză Ion în comiterea faptei imputată lui prin procesul-

verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI06 231227 din 22.02.2024 a fost pe deplin demonstrată și acesta urmează a fi spus sancționării.

Instanța a menționat, că Frunză Ion corect şi întemeiat a fost identificat ca o persoană care a comis fapta de maltratare sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale, în condițiile art.78[1] CCo, or s-a constatat, că Frunză Ion la data de 13.02.2024, în jurul orei 09:40, aflându-se pe una din străzile satului Cogîlniceni, raionul Rezina a manifestat comportament neadecvat în adresa fostei sale soții Frunză Iulia și a agresat-o fizic, cauzându-i leziuni corporale neînsemnate.

Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța a constatat că dispozițiile legale în materie au fost respectate, procesul-verbal cuprinzând toate mențiunile prevăzute de art.443 și art.445 CCo, neexistând temeiuri de nulitate absolută.

Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 01.04.2024 Frunză Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art.78[1] CCo și în baza acestei Legi i s-a stabilit sancțiune sub formă de 45 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs Frunză Ion, solicitând casarea actului judecătoresc contestat, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată, motivând că examinarea cauzei în instanța de judecată a avut loc în lipsa sa, iar constatarea instanței cu privire la citare sunt nefondate, deoarece nu locuiește la adresa de citare a instanței – *****, dar în ***** (viza de domiciliu fiind pe *****), - adresele la care urma a fi citat. Invocă recurentul, că avizul de recepție nu l-a semnat, nu cunoaște cine l-a semnat, iar faptul că poștașul nu a respectat cerințele de înmânare a unei scrisori recomandate cu aviz – nu poate fi interpretat în defavoarea sa.

De asemenea invocă recurentul, că potrivit copiei din pașaport, se poate stabili că în perioada 28.03.2024-02.04.2024 s-a aflat peste hotarele țării, necunoscând despre faptul punerii pe rol în instanța de judecată spre examinare a cauzei date.

În atare situație recurentul consideră că prin examinarea cauzei în absența sa nu i-a fost respectat dreptul la o cercetare judecătorească echitabilă, lipsindu-l de dreptul la apărare.

Potrivit art.471 alin.(1) CCo, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor*, iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, *instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei*.

Astfel, fiind numită cauza spre examinare pentru data de 14.11.2024, părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință. Referințe pe caz depuse n-au fost.

Verificând argumentele invocate în recurs, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat cu menținerea hotărârii contestate, soluție care este adoptată în corespundere cu prevederile art.473 alin.(1) lit.c) CCo, potrivit căruia, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una din următoarele decizii: ...respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul: ...este nefondat*.

Cu privire la criticile recurentului despre examinarea cauzei în instanța de fond în absența sa, fără a fi legal citat pentru prezentare, Colegiul va menționa următoarele.

Potrivit art.382 alin.(1) CCo, *citarea este o acțiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională asigură prezentarea persoanei în fața sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravențional*.

Potrivit art.382 alin.(2) CCo, *citarea se face prin invitație scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citația a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească*.

La caz, lui Frunză Ion la dresa: *****, a fost expediată citația cu mențiunea necesității de a se prezenta în instanța de judecată la ședință fixată pentru data de 01.04.2024, ora 10:00 (f.d.18). Este de menționat, că instanța de judecată a expediat citația la adresa de domiciliu a lui Frunză Ion indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI06 231227 din 22.02.2024 întocmit în prezența lui Frunză Ion, care a fost identificat în baza buletinului de identitate seria B numărul 28026541, viza de domiciliu fiind înregistrată la adresa: ***** (f.d.6). Conform avizului anexat la materialele cauzei (f.d.19), citația a fost recepționată la data de 06.03.2024 și semnată „Frunza”.

Deși recurentul indică, că instanța eronat i-a transmis citația pe adresa: *****, or de fapt locuiește pe o altă adresă: *****, Colegiul consideră relevante prevederile art.382 alin.(6) CC, potrivit cărora, *acțiunea procedurală de citare a persoanei în timpul procesului contravențional se efectuează în conformitate cu art.237-242 din Codul de procedură penală*, respectiv, potrivit art.237 alin.(3) CPP, *în caz de schimbare a adresei indicate în declarația sa, persoana este citată la noua sa adresă numai dacă a informat organul de urmărire penală ori instanța de judecată despre schimbarea intervenită /.../*.

Respectiv, în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI06 231227 din 22.02.2024 (f.d.6), în plângere din 13.02.2024 (f.d.8), în procesul-verbal din 13.02.2024 privind actele de constatare (f.d.9) în

datele de anchetă ale lui Frunză Ion este indicată adresa: *****, iar careva acte care ar confirma că Frunză Ion a anunțat despre schimbarea locului de domiciliu sau a adresei de corespondență, n-au fost prezentate.

La fel ca și instanța de fond, Colegiul penal nu supune dubiilor faptul, că Frunză Ion a cunoscut despre data ședinței de judecată pentru care a fost citat în modul corespunzător. Or, în ipoteza invocată de recurent, precum că nu el a semnat avizul de recepție de la f.d.19, ci o altă persoană, Colegiul va menționa, că potrivit telefonogramei (f.d.17), la data de 29.02.2024 Frunză Ion a fost telefonat la numărul de telefon mobil ***** și anunțat despre data fixată pentru examinarea cauzei – 01.04.2024, ora 10:00.

Potrivit art.382 alin.(4) CCo, *persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicând motivul, precum şi să convină data şi ora când se va putea prezenta*.

Având în vedere aceste prevederi, Colegiul reține, că în obligația lui Frunză Ion a fost anunțarea instanței de judecată despre imposibilitatea de a se prezenta în ședință de judecată și motivele neprezentării, pe când acesta abia cu prilejul recursului a invocat, că la data desfășurării ședinței de judecată în instanța de fond nu s-a aflat pe teritoriul R.Moldova. Or, ținând cont de faptul că Frunză Ion cu certitudine cunoștea despre data ședinței de judecată – fapt confirmat prin telefonogramă și aviz de recepție analizate supra, acesta în prealabil urma să anunțe instanța despre imposibilitatea de a se prezenta și motivele neprezentării, fapt care n-a fost realizat în speță, ceea ce în consecință a determinat instanța să purceadă la examinarea cauzei în lipsa lui Frunză Ion, or, potrivit alin.(5) al art.382 CCo, *neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei*. Totodată, potrivit art.455 alin.(1) CCo, *şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod*, alin.(3) stipulând, că *neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale*. La acest capitol Colegiul penal nu constată careva încălcări, fiind cert stabilit faptul citării lui Frunză Ion în modul corespunzător, iar neprezentarea acestuia în lipsa unei cereri depuse în prealabil despre imposibilitatea prezentării, just a servit temei pentru petrecerea ședinței de judecată în absența acestuia.

Cu privire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul seria/numărul MAI06 231227 din 22.02.2024, Colegiul penal va reține că actul în cauză după formă și conținut, a fost întocmit în privința lui Frunză Ion cu respectarea dispozițiilor legale, cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute şi nefiind afectat de alte vicii ce-ar conduce la anularea sa. Prin urmare, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție agentul constatator a respectat normele

atât procedurale, cât şi materiale, lipsind temei pentru a declara nulitatea acestuia prin prisma art.445 CCo, deoarece în procesul-verbal a fost realizată o descriere corespunzătoare a faptei – locul, data, ora, cu specificarea acțiunilor lui Frunză Ion, aceste acțiuni fiind corect calificate conform legii contravenționale.

Referitor la criticile recurentului despre hotărârea instanței luată asupra cauzei, Colegiul va menționa, că hotărârea contestată corespunde întrutotul cu prevederile art.462 alin.(1) CCo, care stipulează, că *hotărârea judecătorească urmează a fi legală, întemeiată şi motivată*, or, la examinarea cauzei contravenționale instanța de fond a ținut seama de toate aspectele importante pentru soluționarea justă a ei, de caracterul veridic al contravenției imputate lui Frunză Ion, de necesitatea și caracterul sancțiunii contravenționale aplicate, corect ajungând la concluzia privind sancționarea ultimului în baza art.78[1] CCo cu 45 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Respectiv, analizând actul judecătoresc contestat prin prisma criticilor invocate în recurs, Colegiul penal conchide, că argumentele recursului nu și-au găsit confirmare în cauza dată și nu sunt suficiente pentru a desființa hotărârea contestată.

Cu privire la fondul cauzei, Colegiul penal constată, că la soluționarea cauzei contravenționale în privința lui Frunză Ion, acuzat de comiterea contravenției prevăzute de art.78[1] CCo, instanța de fond a dat deplină eficiență prevederilor legale și a examinat cauza în ordinea stabilită, legal și obiectiv, argumentând corect soluția adoptată, în baza probelor examinate.

Colegiul penal reține, că fapta contravențională și încadrarea juridică corectă a ei în baza art.78[1] CCo, precum și vinovăția lui Frunză Ion în comiterea acestei contravenții, a fost stabilită de către instanța de judecată în baza probelor administrate pe parcursul procesului, cercetate în ședința de judecată.

Actele cauzei denotă, că materialele pe caz au fost înregistrate în baza plângerii depusă de Iulia Frunză (f.d.11), conform căreia aceasta *a solicitat organelor de drept de a întreprinde măsuri cu Frunză Ion, care la data de 13.02.2024 a agresat-o fizic şi a numit-o cu cuvinte injurioase*.

Fiind audiată de către agentul constatator la 13.02.2024, victima Frunză Iulia a declarat, că la data de 13.02.2024 se deplasa pe strada centrală din satul Cogîlniceni, raionul Rezina, unde s-a întâlnit cu fostul soț Frunză Ion, care a coborât din microbuz și *a început să o numească cu cuvinte necenzurate, apoi a lovit-o cu piciorul peste mână* și telefon care în urma loviturii a căzut jos și s-a deteriorat (f.d.12).

Aceleași circumstanțe victima Frunză Iulia a relatat și în cadrul audierii sale în instanța de fond (f.d.26), menționând, că Frunză Ion este fostul său soț, de care a divorțat în octombrie 2022. Locuiesc separat în *****. La data de 13.02.2024, în jurul orei 09:20 l-a telefonat pe fostul soț Frunză Ion ca să-i aducă niște lucruri care

au mai rămas la el. Acesta i-a spus că nu are nici un fel de lucruri, s-au certat la telefon, ultimul a numit-o cu cuvinte necenzurate. Ulterior, mergând pe drum, s-a întâlnit cu fostul soț Frunză Ion, care a coborât din automobil și venea furios spre ea. *Frunză Ion a numit-o cu cuvinte necenzurate*. În timp ce dorea să scoată telefonul din buzunar, *Frunză Ion a lovit-o peste mână*. A scăpat telefonul mobil jos. Când s-a aplecat să-l ridice, el *a lovit-o cu piciorul peste mână* și i-a deteriorat telefonul *și i-a cauzat o plagă la deget*.

Declarațiile victimei coroborează la caz cu declarațiile martorului ***** din 13.02.2024 (f.d.10), care agentului constatator a declarat, că activează în calitate de felcer și la data de 13.02.2022 a primit solicitare de la Frunză Iulia din satul Cogîlniceni, raionul Rezina, care a solicitat ajutor medical din motiv că *a fost agresată fizic de fostul soț*. Ajungând la fața locului a stabilit la solicitantă diagnoza: reacția acută la un factor de stres, /.../, *plagă superficială la degetul mare a mâinii drepte*.

Urmează de notat, că potrivit raportului de constatare nr.202426P0037 din 19.02.2024, în urma examinării, la Iulia Frunză s-au constatat vătămări sub formă de *excoriații pe degetul I al mâinii drepte*, care au putut fi provocate ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect dur contondent, și se califică ca *vătămare neînsemnată* (f.d.15-16).

Potrivit art.78[1] CCo, constituie contravenție - *maltratarea și alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale*.

De asemenea, potrivit art.(2) din Legea nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenței în familie, *violență în familie presupune acte de violență fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privința altui membru al aceleiaşi familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral*.

În calitate de victimă, în conformitate cu prevederile art.133[1] CP și art.3 alin.(2) lit.b) al Legii nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenței în familie, *subiecți ai violenței în familie pot fi: în condiția de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celora dintre soți (concubinaj)*.

Având în vedere probele enunțate și prevederile legale precitate, Colegiul penal consideră, că prima instanță just a stabilit faptul contravenției prevăzută de art.78[1] CCo și vinovăția lui Frunză Ion în comiterea ei, fapta fiind manifestată fizic, prin acțiunea intenționată, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferințe fizice.

La caz s-a constatat, că Frunză Ion și victima Frunză Iulia la data de 22.02.2024 se aflau în divorț – fapt ce rezultă din declarațiile victimei, cât și din cele relatate de Frunză Ion în recurs. Respectiv, în sensul art.3 alin.(2) lit.b) al Legii nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenței în familie, Frunză Ion și Frunză Iulia sunt subiecți ai violenței în familie.

Totodată, aplicarea violenței se dovedește prin declarațiile victimei Frunză Iulia, declarațiile martorului ***** și raportul de constatare nr.202426P0037 din 19.02.2024.

Cu privire la sancțiunea contravențională, Colegiul reține, că prin hotărârea contestată, Frunză Ion a fost sancționat conform art.78[1] CCo cu 45 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit prevederilor art.5 alin.(3) CCo, *legea contravenţională nu urmăreşte cauzarea de suferinţe fizice sau lezarea demnităţii omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante*

Potrivit art.32 alin.(1) CCo, *sancţiunea contravenţională este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârşit o contravenţie*.

Totodată, potrivit art.41 alin.(1) CCo, *sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante*, iar alin.(2) al acestei norme stipulează, că *faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile prezentului cod*.

În sensul prevederilor precitate, Colegiul penal reține, că prin hotărârea contestată Frunză Ion a fost găsit vinovat în comiterea contravenției prevăzută de art.78[1] CCo, adică în săvârșirea intenționată a faptei prejudiciabile, punând în pericol sănătatea și integritatea fizică a persoanei – fostei soții Frunză Iulia.

De asemenea Colegiul penal reține prevederile art.9 alin.(1) CCo, potrivit cărora, *la aplicarea legii contravenţionale se ţine cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de persoana făptuitorului şi de circumstanţele atenuante ori agravante*.

Potrivit art.42 alin.(1) CCo, *la aplicarea sancţiunii contravenţionale faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se consideră circumstanţe atenuante: ...a) prevenirea consecinţelor prejudiciabile sau repararea benevolă a prejudiciului; b) contribuţia la descoperirea contravenţiei; c) săvârşirea contravenţiei într-un concurs de împrejurări personale sau familiale; d) săvârşirea contravenţiei de către un minor, o femeie gravidă sau o persoană care întreţine copil cu vârsta de până la 8 ani; e) acţiunile ilegale sau imorale ale victimei care au provocat contravenţia*, alin.(2) stabilind, că *se pot considera atenuante şi alte circumstanţe decât cele prevăzute la alin.(1)*.

Ținând cont, că conform art.78[1] CCo legislatorul impune aplicarea a uneia din sancțiuni alternative - muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore sau arest contravențional de la 7 la 15 zile, Colegiul opinează că sancțiunea de 45 ore muncă neremunerată în folosul comunității aplicată lui Frunză Ion, este una echitabilă în raport cu împrejurările ce vizează fapta contravențională comisă și personalitatea contravenientului.

Munca neremunerată în folosul comunității fiind categoria sancțiunii mai legeră dintre cele prevăzute la sancțiunea art.78[1] CCo, Colegiul conchide că această sancțiune va duce la realizarea scopurilor, și anume îl va corecta pe contravenient.

Potrivit art.2 CCo, *scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârşirii de noi contravenții*.

Colegiul penal conchide, că sancțiunea contravenționale aplicată lui Frunză Ion prin hotărârea judecătorească contestată, astfel cum a fost individualizată de către prima instanță, răspunde principiului proporționalității, cuantumul acesteia este dozat corespunzător, iar față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale de săvârșire a acesteia, această sancțiune este aptă să conducă la realizarea scopurilor enunțate.

În lumina considerațiunilor expuse în prezenta decizie și prevederilor legale citate, Colegiul a concluzionat asupra netemeiniciei cerințelor invocate în recursul declarat, neconstatând temei pentru recurs prevăzut la art.466 CCo, din care motiv conchide, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, iar hotărârea instanței menținută fără modificări ca fiind una legală și întemeiată.

Conducându-se de art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) CCo, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către **Frunză Ion** împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 01.04.2024 pronunțată pe cazul contravențional de acuzare al acestuia în comiterea contravenții prevăzute de art.78[1] CCo, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a hotărârii atacate.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.